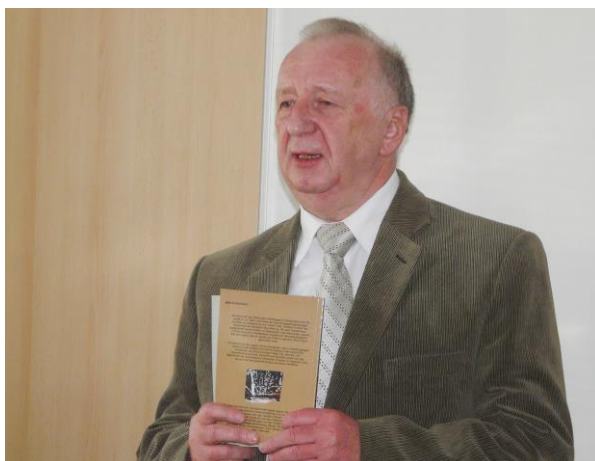

Poválečná táborová zařízení znamenají věčné trauma nejen pro ty, kdo jimi prošli, ale i pro jejich potomky

OPAVA (14. května 2013) - V pondělí 13. května 2013 se uskutečnil první z řady připravovaných workshopů, jimiž chce Ústav středoevropských studií Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě postupně umožnit nejen doktorandům setkání s předními středoevropskými odborníky. Zahájil ho prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc., a uvedl dlouho tabuizované téma táborových zařízení.

„K jejich existenci v Polsku nejprve zasvěceně promluvil prof. dr. hab. Edmund Nowak z Instytutu Politologii Uniwersytetu Opolskiego (na snímku). Specialista na polsko-německé otázky a na poválečné tábory je autorem dlouhé řady vydaných odborných prací (např. *Obozy Na Śląsku Opolskim w systemie powojennych obozów w Polsce. Historia i implikacje*), v nichž se mj. zabýval též rekonstrukcí událostí v pracovním táboře v Łambinowicích v letech 1945-1946.

Posluchačům podal autentické svědectví o peripetiích svého výzkumu a poté poskytl pohled na tábory v polském prostředí v letech 1944-1950. Upozornil na rozdílné údaje o počtu lidí, kteří jimi prošli, počtu mrtvých, jež po sobě zanechaly, i celkovém počtu těchto zařízení, jak je na jedné straně uvádí německá literatura a na straně druhé jiné prameny. „Ačkoliv nesly ve většině označení pracovní, je potřeba si uvědomit, že plnily i jiné funkce, např. represivní či izolační,“ uvedl prof. Nowak a akcentoval rovněž trvalý velký historicko-psychologické téma celoživotního traumatu těch, kdo je na vlastní kůži zažili. Za naléhavou výzvu pak označil úsilí o trvalou připomínku jejich obětí a udržování společenské paměti, jež by tuto pohnutou kapitolu poválečné historie uchovala.

Na jeho výklad navázal opavský historik doc. PhDr. Tomáš Staněk, CSc. „Minulé století je možno nazvat též stoletím táborů,“ konstatoval v úvodu svého vystoupení, když se zmínil o koncepci poválečné obnovy československé republiky jako národnostně homogenního státu, aby se poté věnoval otázkám retribuce, státně nespolehlivého obyvatelstva

Martin Kůs, oddělení pro vnější vztahy

Slezská univerzita v Opavě

Na Rybníčku 626/1, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

www.slu.cz

a masové vlny internace. „Existenci táborů na našem území provázal v počáteční etapě chaos, protože jejich správa zůstala v rukou lokálních orgánů,“ řekl. Táborová soustava v podobě centralizované správy táborů začala vznikat teprve na přelomu října a listopadu 1945. „V ní zaznamenáváme tři typy táborů, a to pracovní, sběrné a internační,“ připomněl doc. Staněk a v závěru ocenil, že na zaplňování mnohých bílých míst této problematiky se aktivně podílejí studenti.

Po krátké diskusi shrnul závěry workshopu prof. Borák. „Jsem velmi rád, že jsme mohli vyslechnout dva vysoce uznávané odborníky. Obě vystoupení potvrdila jejich plné zaujetí problematikou táborů a ukázala jak na společné, tak též na v mnohém specifické rysy těchto zařízení na polském a našem území,“ zhodnotil a ujistil, že podobná setkání Ústav středoevropských studií předpokládá též v dalších semestrech. „Dnes jsme se zaměřili zvláště na otázky německého obyvatelstva, ke slovu ale pochopitelně přijdou rovněž jiná témata,“ přislíbil posluchačům, mezi nimiž byli vedle všech doktorandů oboru Moderní dějiny střední Evropy také jejich početnější kolegové z nejvyššího ročníku magisterského stupně Středoevropských studií.

Text: Ivan Augustin

